

Univers Pedagogic

4 (934),
23 ianuarie 2025

Săptămânalul pedagogilor din toată țara!

pro

MEC A ANUNȚAT DEZBATERI PUBLICE PENTRU PLANUL DE ACȚIUNI ȘI PRIORITĂȚILE ANULUI 2025

Ministerul Educației și Cercetării (MEC) a publicat pentru dezbateri publice proiectul Planului de acțiuni și priorități pentru anul 2025. Planul detaliază obiectivele și măsurile propuse de Minister pentru următorul an, punând un accent deosebit pe modernizarea educației și îmbunătățirea condițiilor pentru elevi și profesori.

Printre principalele priorități ale MEC pentru 2025 se numără:

- Investițiile în cadrele didactice;
- Modernizarea infrastructurii și dotarea instituțiilor educaționale;
- Promovarea integrității și excelenței academice;
- Actualizarea curriculumului și adaptarea acestuia la cerințele pieței muncii;
- Incluziunea și bunăstarea elevilor etc.

Planul cuprinde, de asemenea, priorități specifice pentru diferite nivele educaționale, incluzând învățământul general, superior, profesional-tehnic, preșcolar, dar și domeniile sportiv și tineret.

Toți cetățenii și actorii din sfera educațională sunt invitați să contribuie la perfecționarea acestui plan, prin transmiterea propunerilor și comentariilor până la data de 28 ianuarie 2025. Feedbackul poate fi trimis pe adresele de email: dan.perciun@mec.gov.md sau lilia.parhomenco@mec.gov.md.

De asemenea, MEC va organiza întâlniri publice pentru consultări detaliate, oferind un cadru deschis în ce privește discuțiile și îmbunătățirea inițiativelor Ministerului. Aceste dezbateri reprezintă o oportunitate importantă pentru toți actorii din educație de a influența direcția politicilor educaționale pentru anul 2025.

Pentru detalii suplimentare și acces la proiectul complet al Planului, consultați documentul disponibil pe:

<https://mec.gov.md/ro/content/prioritatile-ministerului-educatiei-si-cercetarii-pentru-anul-2025>

Manuale noi pentru cursurile de limba română destinate adulților

Guvernul Republicii Moldova a aprobat decizia de a oferi posibilitatea de a închiria manualele tipărite pentru persoanele care participă la Programul Național de studiere a limbii române, inițiativă lansată de Ministerul Educației și Cercetării (MEC). Măsura urmărește să sprijine sustenabilitatea financiară a programului, asigurând accesul continuu la resurse educaționale pentru toți participanții.

Conform noilor reglementări, schema de închiriere, gestionată de MEC, va include manualele dedicate adulților care participă la cursurile de limba română.

Programul Național de studiere a limbii române, aprobat de Guvern în anul 2023, oferă cursuri gratuite atât în format fizic, cât și online, adaptate nevoilor diferitelor categorii de beneficiari. Până în prezent, peste 4 000 de persoane au absolvit acest program și au obținut certificate ce atestă nivelul de competențe lingvistice, conform standardelor europene. Certificarea oferită este un instrument important pentru integrarea pe piața muncii și accesul la oportunități educaționale. Prin această inițiativă, Ministerul Educației și Cercetării își propune să promoveze coeziunea socială și să sprijine incluziunea minorităților naționale, consolidând dialogul intercultural și integrarea în societate.

În comunicatul de presă publicat pe site-ul mec.gov.md, ministrul Dan Perciun a menționat că, în ultimii ani, peste 16 000 de persoane au beneficiat de cursurile gratuite oferite prin program. Totodată, el subliniază că în 2024 au fost tipărite 11 000 de manuale fizice, iar decizia recentă permite închirierea acestora la costuri rezonabile și accesibile.

UNICEF: 70 de școli, dotate cu echipamente digitale

UNICEF a donat 350 de computere All-in-One și 350 de table interactive pentru 70 de școli din Republica Moldova, în cadrul unui program dedicat modernizării sistemului educațional. Scopul principal al inițiativei este integrarea tehnologiilor în procesul educațional, oferind elevilor acces la resurse inovative și oportunități de dezvoltare a competențelor digitale necesare în viitor.

Conform declarațiilor ministrului Educației și Cercetării, Dan Perciun, acest program reprezintă un pas semnificativ spre transformarea digitală a educației din Republica Moldova, având un impact direct asupra pregătirii elevilor pentru cerințele pieței muncii și provocările societății contemporane. Echipamentele vor fi utilizate în cinci săli de clasă din fiecare școală selectată, contribuind astfel la reducerea inegalităților de acces la tehnologie și asigurarea unui nivel educațional echitabil pentru toți elevii.

Maha Damaj, reprezentanta UNICEF în Republica Moldova, a subliniat importanța integrării tehnologiei în

educație întru promovarea incluziunii și garantarea accesului egal la resurse digitale pentru toți copiii. Prin această inițiativă, fiecare elev, indiferent de mediul din care provine, are oportunitatea de a beneficia de un mediu educațional modern și interactiv, care facilitează învățarea activă și participativă.

Dintre cele 70 de școli beneficiare, 35 fac parte din Rețeaua școlilor model, care promovează cele mai bune practici educaționale și sunt exemple de integrare eficientă a tehnologiilor în învățare. Aceste școli contribuie activ la reduce-

rea decalajelor de acces la resurse digitale și la crearea unui cadru educațional care sprijină inovația și excelența.

Inițiativa face parte din Programul „Inovații Digitale ale Sistemului Educațional”, implementat de UNICEF în parteneriat cu Ministerul Educației și Cercetării și cu sprijinul financiar al Parteneriatului Global pentru Educație. Acest program are un rol esențial pentru construirea unui sistem educațional sustenabil, accesibil și orientat spre viitor, consolidând astfel baza pentru o societate digitalizată și incluzivă.

Campania de abonare la Univers Pedagogic Pro!

Fii la curent cu noutățile din educație și descoperă inspirația de care ai nevoie pentru a-ți transforma activitatea didactică! Abonează-te acum la săptămânalul care susține profesorii și promovează excelența în educație.

Cum te poți abona?

Mergi la cel mai apropiat oficiu poștal al I.S. Poșta Moldovei sau abonează-te online accesând linkul: <https://services.posta.md/abonarea2025#/publication/17>.

Univers Pedagogic Pro –
mereu alături de tine!

A fost renovat Liceul „A. Mateevici” din Sănătăuca

Prin intermediul Programului activităților de reintegrare a țării a fost modernizat Liceul Teoretic „Alexei Mateevici” din Sănătăuca, Florești. Astfel, s-a renovat o sală de sport, beneficiarii fiind nu doar elevii instituției, ci și copii din localitățile din apropiere, inclusiv din regiunea transnistreană.

Per total, în anul trecut au fost alocați prin intermediul Programului 15 milioane de lei pentru finanțarea a 31 de activități în localitățile din Zona de Securitate și 4,6 milioane cu titlu de compensații parțiale pentru fermierii din raionul Dubăsari. Unul din proiectele depuse și care a trecut toate etapele de selecție desfășurate în 2024 este Liceul din Sănătăuca cu 23 de cadre didactice, unde studiază 251 de copii, inclusiv 26 din regiunea transnis-

treană. Până în prezent, această instituție de învățământ a beneficiat de alocări în valoare de 750 000 de lei în cadrul proiectului menționat. De remarcat că în intervalul 10 ianuarie - 26 februarie a.c. vor fi recepționate propunerile de proiecte propuse spre finanțare prin intermediul Programului activităților de reintegrare pentru anul 2025.

MEC lansează proiectul „Moldova în Mișcare” pentru promovarea sportului și coeziunii sociale

Ministerul Educației și Cercetării (MEC), în parteneriat cu GIZ Moldova, a lansat un nou proiect ambițios, intitulat „Moldova în Mișcare”, destinat promovării sportului ca instrument educațional și social. Acesta este finanțat de Ministerul Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ), cu un buget total de 100.000 de euro, și se va desfășura pe parcursul unui an.

Proiectul își propune să instruiască 10 mentori locali care vor aplica metodologia „Sport pentru Dezvoltare” în activități sportive destinate tinerilor și grupurilor vulnerabile, inclusiv refugiaților. Această abordare inovatoare își propune să faciliteze integrarea socială și profesională a beneficiarilor, utilizând sportul ca un catalizator pentru dezvoltarea abilităților de angajare și promovarea coeziunii sociale.

Managerul de proiect GIZ Moldova, Rolf Peter, a explicat importanța inițiativei: „Dorim să introducem în Moldova metodologia „Sport pentru Dezvoltare”, care utilizează sportul pentru a sprijini incluziunea socială și dezvoltarea personală a tinerilor.” Menționăm că proiectul prevede acordarea de granturi în valoare totală de aproximativ 35.000 de euro pentru implementarea a șase activități care utilizează metodologia „Sport pentru Dezvoltare”.

Evenimentul de lansare a proiectului a reunit participanți din trei centre de tineret – Centrul de Tineret Ungheni, Centrul „Craț” din Bălți și Centrul Republican pentru Copii și Tineret „Artico” din Chișinău – alături de doi antrenori desemnați de Federația de Fotbal din Moldova. În cadrul evenimentului, au fost distribuite trei seturi de echipamente sportive centrelor participante.

UNICEF: ONU susține modernizarea infrastructurii în școlile din R. Moldova

Fondul Internațional de Protecție a Copiilor al Națiunilor Unite (UNICEF) se va preocupa și în anul curent de îmbunătățirea infrastructurii de apă, sanitație și igienă în școlile din Republica Moldova. Astfel, reprezentantul UNICEF Moldova, Maha Damaj, a dat publicității, pe 15 ianuarie curent, rezultatelor evaluării progreselor ce țin de implementarea Planului de acțiuni privind reabilitarea infrastructurii în 125 de instituții de învățământ, semnat în luna mai 2024. De asemenea, a fost confirmată intenția de aliniere a standardelor naționale la cele europene în aceste domenii.

Așadar, Planul prevede modernizarea blocurilor sanitare interioare, instalarea echipamentelor de spălare a mâinilor și construcția unor stații de epurare. Aceste măsuri urmează să asigure un mediu

educațional sănătos pentru elevi și profesori. În acest sens, UNICEF susține proiectul prin acordarea unui grant de trei milioane de euro, destinat pentru asistență tehnică, contractarea lucrărilor și monitorizarea implementării acestora.

De remarcat că Ministerul Educației și Cercetării în parteneriat cu UNICEF a inițiat Progra-

mul de reabilitare și construcție a blocurilor sanitare în școli, care beneficiază de finanțare din partea Ministerului Federal German pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (BMZ), prin intermediul Băncii Germane de Dezvoltare (KfW).

Cor. UPP

Un Eminescu al meu: Identitatea poetului în literatura și cultura română

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău a organizat un eveniment-dialog cu genericul „Un Eminescu al meu”. Activitatea a fost realizată la inițiativa dnei rector Alexandra BARBĂNEAGRĂ și a vizat contextul celor 175 de ani ai poetului. Comunitatea academică a fost prezentă la o autentică evocare în postmodernitate a operei lui Mihai EMINESCU. Alături de invitați speciali, reprezentanți de seamă ai literaturii naționale contemporane – scriitoarea CLAUDIA PARTOLE, precum și scriitorul IULIAN FILIP – a fost prezent în „Clasa Viitorului” cineastul român și reductabilul fotograf CRISTIAN RADU NEMA, regizorul filmului documentar artistic „Cufărul lui Eminescu”.

Evenimentul a început cu emoția unui recital poetic, oferit de către domnul ADRIAN GHICOV, doctor habilitat, conferențiar uni-

versitar, șeful Catedrei de limba și literatura română și moderatorul dialogului cultural din cadrul evenimentului.

Prin amplitudinea amintirilor, invitata specială CLAUDIA PARTOLE a povestit despre frumusețea descoperirii creației lui Eminescu prin versurile cântate în familia poetei. În ambianța consemnării celor 175 de ani ai poetului, aprecierea literar-filosofică a fost prezentă prin însăși poezia invitatului special IULIAN FILIP – „La somnul lui Eminescu”. Profunzimea discuțiilor a fost apreciată pe larg de întreaga comunitate academică, studenți și cadre științifico-didactice ale Universității.

Venit din România, Cristian Radu Nema, a împărtășit publicului experiența de regizare a filmului „Cufărul lui Eminescu”. Ajuns față-n față cu cele 44 de caiete pe care le purta Mihai Eminescu în cufărul moștenit de la tatăl său, regizorul a știut că acestea vor reprezenta un subiect de film. Povestea peliculei începe în 2018, cufărul fiind scos la o licitație. Un tânăr reușește să-l cumpere și devine proprietarul unor informații neaccesibile publicului larg. Un an mai târziu, în 2019, producția cinematografică apare în România, iar ulterior este prezentată la Festivalul internațional de film din Cannes.

În încheierea evenimentului-dialog, participanții – studenți și cadre didactice – au urmărit cu interes și cu pasiune filmul respectiv. La UPSC, proiecția acestei pelicule cinematografice a fost posibilă grație partenerului fidel al instituției – Dulcinella, reprezentată valoros de către domnul Nicolae POJOGA, căruia îi mulțumim respectuos pentru oferta de cultură. În context, precizăm că acest eveniment se înscrie în seria acțiunilor desfășurate la UPSC, în cadrul anului EMINESCU – 2025.

Valeria JIZDAN,
studentă UPS „Ion Creangă”

Anastasia CALEDJI: „Cred că pot contribui la formarea unei generații de tineri încrezători, empatici și pregătiți pentru provocările lumii moderne”

Comunitatea academică a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” este mândră de rezultatele excepționale ale studenților săi, care au obținut Bursa Republicii și Bursa Guvernului pentru anul de studii 2024-2025. Cinci studenți s-au învrednicit de aceste realizări. Bursa Republicii, cea mai înaltă distincție, i-a revenit studentei Anastasia Caledji, care învață în anul III la programul de studii Limba și literatura rusă și Limba engleză, în cadrul Facultății de Filologie și Istorie.

– Felicitări, Anastasia, pentru obținerea Bursei Republicii! Ce înseamnă pentru tine această realizare și cum te motivează pe parcursul studiilor tale?

– Mulțumesc din suflet! Această realizare reprezintă o validare a muncii asidue, a perseverenței și a pasiunii pe care le investesc în educația mea. Pentru mine, nu este doar o victorie personală, ci și un omagiu adus sprijinului neîncetat al familiei mele, al profesorilor care m-au ghidat și al prietenilor care m-au încurajat. Bursa Republicii îmi oferă nu doar o recunoaștere, ci și o responsabilitate mai mare de a continua pe acest drum. Mă motivează să învăț mai mult, să contribuie la comunitatea mea și să devin un exemplu pentru ceilalți studenți, arătând că visurile pot deveni realitate prin muncă și determinare.

– Cum te-ai simțit când ai aflat că ai obținut această bursă? Ce ai învățat în urma procesului de selecție?

– Momentul în care am aflat despre acordarea bursei a fost unul încărcat de emoții intense. Am simțit o combinație de bucurie profundă, recunoștință față de toți cei care m-au susținut și o responsabilitate imensă de a rămâne demnă de această împlinire. Procesul de selecție a fost riguros, dar în același timp m-a învățat lecții importante despre organizare, disciplină și curaj. Am învățat că sinceritatea față de mine și de valorile mele este cheia succesului, mai ales în fața unor situații stresante. Acest proces m-a învățat să cred în forțele proprii și să mă concentrez asupra obiectivelor mele.

– Ai absolvit Liceul Teoretic moldo-turc „S. Demirel” din Congaz, satul tău de baștină, și acum ești studentă la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”. Cum ai descrie tranziția de la liceu la facultate? Ți-a fost ușor să te adaptezi?

– A fost, pentru mine, o perioadă plină de schimbări semnificative și de adaptare. Liceul din

Congaz era a doua mea casă, unde am beneficiat de sprijinul constant al profesorilor și de atmosfera caldă a comunității. La Universitate, în schimb, m-am confruntat cu un mediu mai competitiv și cu un nivel mai ridicat de responsabilitate personală. Totuși, sprijinul familiei mele, deschiderea și ajutorul colegilor, precum și pasiunea mea pentru studii m-au ajutat să mă adaptez treptat. Am învățat că adaptarea înseamnă nu doar acomodarea la un nou mediu, ci și descoperirea unor noi oportunități de dezvoltare personală și profesională.

– Cine te-a inspirat să aplici la programul de studii „Limba și literatura rusă și Limba engleză”?

– Inspirația mea a venit din familie și din relația strânsă cu profesorii mei din liceu. Mama mea, care este profesoară de limba și literatura rusă, a fost un model de dedicare și pasiune pentru educație. Ea mi-a insuflat dragostea pentru limbă și cultură, iar sfaturile ei m-au ajutat să înțeleg importanța acestui domeniu. Profesorii mei din liceu au avut, de asemenea, un impact semnificativ, subliniind că educația este cheia deschiderii ușilor către noi oportunități. Alegerea acestui program a fost o decizie firească, având în vedere dorința mea de a contribui la educația altora.

– Care sunt cele mai mari provocări cu care te-ai confruntat în timpul studiilor și cum le-ai depășit?

– Una dintre cele mai mari provocări a fost să găsesc un echilibru între studiile universitare, activitățile extracurriculare și viața personală. La început, mă simțeam copleșită de responsabilități, dar am realizat că organizarea eficientă a timpului este cheia succesului. Am creat un program detaliat care m-a ajutat să mă organizez mai bine. De asemenea, am învățat să cer ajutor atunci când am nevoie, fie de la profesori, fie de la colegi. Această experiență m-a învățat că nimeni

nu trebuie să facă totul singur și că sprijinul comunității este esențial.

– Am observat că ești foarte activă în cadrul voluntariatului și altor diverse proiecte. Cum reușești să îmbini studiile, activitățile extracurriculare și viața personală?

– Secretul meu constă în planificarea detaliată și stabilirea priorităților. Fiecare zi este o oportunitate de a realiza ceva semnificativ. În același timp, îmi amintesc să aloc timp pentru mine și pentru cei dragi. Familia mea m-a sprijinit mereu, reamintindu-mi despre importanța echilibrului. Participarea la diverse proiecte și activități de voluntariat m-a ajutat să-mi dezvolt abilități de comunicare, de organizare și de leadership, ceea ce, la rândul său, m-a ajutat să gestionez mai bine timpul.

– Ai fost mentor în centrul de reabilitare pentru copii „Soarele din satul Svetlâi”, UTA Găgăuzia. Ce te-a motivat să te implici în acest proiect și ce impact a avut asupra ta?

– Am fost inspirată de oportunitatea de a ajuta copiii. Cred că fiecare acțiune mică poate face o diferență mare în viața unei alte persoane. Această experiență m-a învățat să dau dovadă de răbdare, empatie și mi-a arătat cât de important este să creăm condiții pentru dezvoltarea fiecărui copil.

– Ai avut o experiență profesională bogată, fiind membră a

educația interculturală contribuie la dezvoltarea respectului pentru diferențele culturale, promovând în același timp o înțelegere profundă a valorilor universale, cum ar fi drepturile omului, egalitatea și demnitatea fiecărei persoane.

– Ai menționat în mai multe rânduri diverse teme legate de multiculturalism și educația valorilor. Ce importanță atributei educației interculturale?

– Personal, consider că educația interculturală este o unealtă puternică pentru prevenirea conflictelor și construirea unui dialog bazat pe încredere și deschidere. În timpul mobilității mele Erasmus+ și cu ocazia altor experiențe internaționale am învățat că diversitatea este o sursă inepuizabilă de inspirație și inovație. Prin încurajarea unei atitudini pozitive față de diversitate putem crește generații de tineri care nu doar tolerează diferențele, ci și le valorifică pentru a crea un viitor mai armonios. În procesul de predare, plănuiesc să integrez elemente de educație interculturală, folosind exemple din literatură, istorie și arte pentru a arăta bogăția interacțiunilor culturale. Consider că educația interculturală îți cultivă asemenea valori precum respectul, empatia și cooperarea. În lumea de astăzi, în care frontierele devin din ce în ce mai condionate, este important să fim capabili să înțelegem și să acceptăm oameni de culturi diferite.

Comisiei de Asigurare a Calității Procesului Educațional și șefă de grupă. Care sunt cele mai valoroase lecții învățate din aceste activități?

– Am învățat cum să gestionez o echipă, să lucrez gestionând cu puncte de vedere diferite și să iau decizii în situații dificile. Cea mai importantă lecție este să ascult oamenii și să le respect opinile, chiar dacă sunt diferite de ale tale.

– De asemenea, ai avut ocazia să participi la mobilitatea academică Erasmus+ la Universitatea din Niš, Serbia. Cum te-a influențat această experiență și ce ai învățat din interacțiunea cu studenții și profesorii din alte culturi?

– Educația interculturală are un rol esențial pentru dezvoltarea unei societăți moderne. Trăim într-o lume globalizată, unde granițele dintre țări și culturi devin tot mai fluide, iar interacțiunile dintre oameni de origini diverse sunt inevitabile. În acest context,

responsabilitatea fiecăruia dintre noi să contribuie la dezvoltarea comunității care l-a format. Întoarcerea mea în calitate de profesoară ar fi o ocazie să aduc schimbări pozitive în sistemul educațional local și să inspir tinerii să tindă la mai mult. Impactul pe care l-aș putea avea constă în promovarea unor metode de predare moderne, încurajarea gândirii critice și crearea unui mediu educațional incluziv și motivant. Vreau să le arăt elevilor că fiecare dintre ei posedă potențialul de a realiza lucruri extraordinare, indiferent de unde vine. De asemenea, prin organizarea de activități extracurriculare, cum ar fi cluburile de limbă sau proiectele de voluntariat, pot contribui la dezvoltarea unor abilități esențiale pentru viitor, ce țin de comunicare, cooperare și respectul reciproc. În plus, fiind originară din această regiune, pot servi drept exemplu că succesul nu depinde doar de locul în care te-ai născut, ci și de eforturile, și dorința de a învăța continuu. Cred că, prin munca mea, pot ajuta la formarea unei generații de tineri încrezători, empatici și pregătiți să facă față provocărilor lumii moderne.

– Care sunt planurile tale pentru viitor, atât în ceea ce privește studiile, cât și cariera profesională? Ce îți dorești să realizezi pe termen lung?

– Încă de când eram copil, am visat să devin un profesor bun și blând, care își inspiră și își sprijină elevii. Vreau să lucrez în preajma copiilor și să mă realizez într-o școală obișnuită, unde îmi pot împărtăși cunoștințele și pot insufla dragostea pentru limbi și cultură. Este important pentru mine să aduc beneficii popoului meu, ajutând generația tânără să se dezvolte și să creadă în propriile capacități. Intenționez să-mi continui studiile, eventual să urmez o școală postuniversitară și să-mi aprofundez cunoștințele în domeniul pedagogiei și al educației interculturale.

A intervievat
Silvia ȚURCAN

Investiții masive în educație și cercetare, anunțate pentru 2025

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII PROMITE REFORME DECISIVE PENTRU MODERNIZAREA SISTEMULUI EDUCAȚIONAL DIN REPUBLICA MOLDOVA

Anul 2025 marchează o etapă crucială în procesul de transformare a educației și cercetării, Ministerul de resort (MEC) propunând cinci direcții prioritare: sprijinirea cadrelor didactice, modernizarea infrastructurii, promovarea integrității academice, asigurarea incluziunii sociale și creșterea bunăstării elevilor.

Programe extinse și condiții mai bune pentru profesori

Începând cu toamna acestui an, elevii claselor V-IX vor beneficia de alimentație gratuită, finanțată integral de stat. De asemenea, programele „Investim în educatori” și „Investim în profesori” vor acoperi noi categorii de specialiști, inclusiv psihologi și logopezi. Peste 6 000 de cadre didactice vor participa la cursuri de dezvoltare a competențelor digitale, iar salariile și bursele doctoranzilor vor fi semnificativ majorate.

Ministrul Dan Perciun a subliniat importanța investițiilor în educație: „Calitatea actului educațional este direct influențată

de nivelul de pregătire și motivația profesorilor. Este vital să le oferim resurse moderne și să le asigurăm recunoașterea profesională pe care o merită.”

Modernizare infrastructurală

Un accent deosebit va fi pus pe modernizarea instituțiilor educaționale: 300 de școli vor primi echipamente digitale, iar 200 de grădinițe vor fi dotate cu mobilier și materiale noi. În plus, 39 de autobuze școlare vor fi achiziționate pentru transportul elevilor, iar universitățile vor beneficia de fonduri importante pentru infrastructură.

Integritate și corectitudine în educație

Pentru combaterea fraudei, examenele gimnaziale vor avea un format centralizat, iar testele vor fi evaluate extern. Campania „Fii ONEST” va fi extinsă la nivel național, iar Ministerul va organiza sesiuni suplimentare pentru elevii care nu promovează din prima încercare. Totodată, 6 000 de elevi vor beneficia de pregătire suplimentară gratuită pentru examenele de matematică.

Educație incluzivă și sprijin pentru copiii cu dizabilități

Ministerul Educației și Cercetării va crea echipe mobile de

asistență psihopedagogică și va pregăti trei instituții pentru integrarea copiilor cu dizabilități severe. Campania „Învățăm împreună” va continua, promovând educația incluzivă și schimbarea percepțiilor sociale.

Cercetare și curriculum modernizat

Ministerul va lansa o primă versiune a noului curriculum, planificat pentru implementare în 2027, și va revizui 47 de curricula școlare. Reformele vizează integrarea competențelor transversale, precum educația digitală și antreprenorială. Totodată, cercetătorii vor beneficia

de infrastructură modernizată și oportunități de dezvoltare profesională.

Ministrul Dan Perciun și-a exprimat optimismul: „Investițiile din acest an reprezintă un pas major spre un sistem educațional echitabil și performant, pregătit să răspundă cerințelor secolului XXI.”

Toate aceste date au fost stipulate într-un comunicat de presă publicat pe site-ul Ministerului Educației și Cercetării. De remarcat că planul detaliat al acțiunilor MEC pentru 2025 va fi supus dezbaterilor publice și publicat pe site-ul oficial al instituției.

Educația viitorului și noile cerințe ale pieței muncii

Într-o eră a schimbărilor rapide, tehnologia și automatizarea transformă cu o viteză fără precedent piața muncii. Conform raportului „Future of Jobs 2025” al Forumului Economic Mondial, aproape 40% dintre abilitățile necesare pentru succesul în carieră vor suferi modificări semnificative până în anul 2030. Astfel, este esențial ca sistemele educaționale din întreaga lume să se adapteze în vederea pregătirii tinerilor și lucrătorilor deja activi pentru viitorul incert al pieței muncii. Cum trebuie să răspundă acestor provocări educația și care sunt noile direcții de dezvoltare? Răspunsurile la aceste întrebări se află într-o transformare continuă, care pune accent pe învățarea pe tot parcursul vieții și dezvoltarea unor abilități flexibile și tehnologice.

Raportul subliniază că sistemele educaționale trebuie să se ajusteze rapid la transformările de pe piața muncii, în condițiile în care abilitățile esențiale ale lucrătorilor vor suferi modificări semnificative în următorul deceniu. Pentru a face față acestor schimbări, educația trebuie să se modernizeze integrându-și abilitățile tehnologice, cum ar fi inteligența artificială, automatizarea și programarea, care devin tot mai

esențiale pe piața muncii. În acest context, este nevoie de reforme care să sprijine nu doar educația inițială, ci și învățarea continuă, astfel încât lucrătorii să se poată adapta la noile cerințe ale economiei digitale.

De asemenea, raportul evidențiază importanța colaborării între educație și industrie pentru a asigura o formare relevantă și eficientă a tinerelor talente. Instituțiile educaționale trebuie să dezvolte programe adaptate la cerințele pieței, iar în acest sens tehnologia joacă un rol central, facilitând accesul la educație prin platforme online și instrumente digitale. Acestea vor sprijini procesul de recalificare, oferind lucrătorilor posibilitatea de a învăța într-un mod flexibil și accesibil, fără a fi limitați de locație sau timp.

În concluzie, educația trebuie să devină mai flexibilă și mai orientată spre viitor, punând accent pe dezvoltarea abilităților transferabile, care sunt valoroase pe termen lung. În acest fel, tinerii și angajații vor fi pregătiți să facă față provocărilor unei economii globale în continuă schimbare și să corespundă cerințelor noilor tehnologii care modelează viitorul muncii.

Ziua Culturii Naționale – două inimi, două școli partenere: Un pod de legătură spirituală între România și R. Moldova

Elevi din două școli partenere, situate de-o parte și de alta a Prutului, au celebrat împreună viața și opera poetului Mihai Eminescu, într-un moment emoționant și încărcat de semnificație, prilejuit de Ziua Culturii Naționale. Astfel, la evenimentul desfășurat pe data de 15 ianuarie curent au participat învățăcei și profesori de la Gimnaziul „Sergiu Rădăuțan” din Iezărenii Vechi, raionul Sângerei, Republica Moldova, și de la Școala Gimnazială „H. M. Berthelot” din Ploiești, România.

Aceste două unități de învățământ au reușit, prin poezie, cântec și desen, să demonstreze semnificativul fapt că suntem un popor și avem aceeași cultură. Cu un profund sentiment de respect și admirație față de Mihai Eminescu, elevii celor două școli au participat la o serie de activități dedicate marelui poet național. Ei au recitat poezii, au interpretat cântece pe versuri eminesciene și au realizat lucrări de artizanat inspirate din opera „Lucăfărușul culturii românești”. De la Ploiești până în Iezărenii Vechi, din România până în Republica Moldova, a răsunat un mesaj comun: *NEUITAREA* lui Mihai Eminescu.

„Această zi nu doar că omagiază un mare poet, dar și întărește legăturile de prietenie între elevii din cele două școli. Ne bucurăm să avem ocazia să învățăm unii de la alții și să păstrăm vii valorile culturale ale limbii române”, a declarat Alina Arion, profesor de limba și literatura română la Școala Gimnazială „H. M. Berthelot” din Ploiești.

Întâlnirea de Ziua Culturii Naționale a fost posibilă datorită

unui parteneriat educațional între cele două unități de învățământ. Acest schimb cultural a fost coordonat de profesori dedicați, care au pus accent pe importanța educației transfrontaliere și pe promovarea unui dialog intercultural bazat pe respect reciproc.

„Asemenea activități contribuie la formarea unor punți de legătură între tineretul din România și Republica Moldova. E un moment special, când cultura, limba și istoria noastră comună se întâlnesc într-o manieră naturală și plină de semnificație”, a spus Viorica Chisaru, directorul Gimnaziului „Sergiu Rădăuțan”.

Profesorii de limba și literatura română din ambele școli au avut un rol esențial la organizarea evenimentului. La Școala Gimnazială „H. M. Berthelot” activitățile au fost coordonate de profesoarele Alina Arion, Alexandra Vărgășanu și Adriana Apostolescu, iar la Gimnaziul „Sergiu Rădăuțan” de Ana Moraru, Viorica Guzun și Ala Zubatii. „Astfel de proiecte contribuie la

dezvoltarea abilităților elevilor noștri, dar și la formarea unui respect profund față de cultura română. Este o oportunitate rară pentru tinerii noștri de a învăța unii de la alții și de a deveni mai conștienți de rădăcinile lor comune”, a menționat Ala Zubatii, director adjunct al Gimnaziului din Iezărenii Vechi.

Evenimentul de Ziua Culturii Naționale nu a fost doar o oportunitate de a-l omagia pe Mihai Eminescu, ci și o lecție despre importanța păstrării și promovării valorilor culturale. Prin această activitate, elevii au demonstrat că limba română este un liant între comunități, iar cultura națională rămâne un simbol al unității între România și Republica Moldova. Acest schimb cultural deosebit a adus laolaltă nu doar elevi și profesori, dar și întreaga comunitate, reafirmând ideea că în ciuda realităților geopolitice, inimile celor care iubesc și respectă valorile naționale sunt mereu aproape.

Silvia ȚURCAN

Analiza activității învățământului primar și secundar general în anul de studii 2024/2025

Biroul Național de Statistică a prezentat o sinteză detaliată asupra activității instituțiilor de învățământ primar și secundar general de la începutul anului de studii 2024/2025. Acest raport oferă o imagine clară a evoluțiilor din sistemul educațional, evidențiind atât aspectele pozitive, cât și provocările cu care acesta se confruntă.

Numărul instituțiilor și elevilor

În anul curent, numărul instituțiilor de învățământ care funcționează în Republica Moldova este de 1.185, incluzând școli primare, gimnazii, licee, școli destinate copiilor cu nevoi speciale și școli serale. Aceste instituții deservește un total de 335,1 mii de elevi. Majoritatea acestora, respectiv 334,1 mii, sunt înscrși în școlile de zi, în timp ce o mie frecventează școlile serale. Analizând distribuția geografică, se observă că 57,3% dintre elevii studiază în mediul urban, iar restul în mediul rural, ceea ce reflectă o diferență semnificativă între cele două medii de rezidență.

Sectorul public domină sistemul educațional, reprezentând 97,9% din totalul instituțiilor. Creșterea ușoară a numărului de elevi înscrși

în școlile publice, cu 0,1% față de anul precedent, indică un interes constant pentru acest tip de instituții.

Performanțele elevilor și absolvenților

Rezultatele obținute de elevii la finalul ciclurilor de studii reprezintă un indicator esențial al performanței sistemului educațional. În anul 2024, un număr de 29,9 mii de elevi au finalizat gimnaziul, iar 11,9 mii au absolvit liceul. Procentul elevilor care au obținut diploma de bacalaureat a crescut semnificativ, ajungând la 91,9%, cu 1,7 puncte procentuale mai mult față de anul anterior. Municipiul Chișinău și regiunea Centru s-au remarcat prin cele mai ridicate

rate de absolvire, consolidându-și statutul de centre educaționale importante.

Limba de instruire și studiul limbilor străine

Diversitatea lingvistică din școlile Republicii Moldova reflectă structura multiculturală a țării. Majoritatea elevilor, adică 80,9%, studiază în limba română, în timp ce 19,0% urmează cursurile în limba rusă, iar o minoritate de 0,1% în limba engleză. Studiul limbilor străine ocupă un loc important în curriculum, limba engleză fiind cea mai populară, cu 263,7 mii de elevi care o studiază. Aceasta este urmată de franceză și rusă, preferințele lingvistice variind în funcție de

mediul urban sau rural. Elevii din orașe optează preponderent pentru limba engleză, în timp ce în mediul rural limbile franceză și rusă sunt mai solicitate.

Resurse și infrastructură

Sistemul educațional dispune de resurse semnificative, însă există încă loc pentru îmbunătățiri. Instituțiile sunt dotate cu 25,6 mii de cabinete și laboratoare, iar numărul calculatoarelor disponibile a ajuns la 49,1 mii, dintre care 91,2% sunt conectate la Internet. În plus, 97,9% din școli au biblioteci, iar 86,9% sunt dotate cu săli de sport, aspecte care contribuie la îmbunătățirea condițiilor de învățare și la diversificarea activităților educative.

Totuși, disparitățile între mediul urban și rural rămân vizibile. Liceele de la orașe continuă să fie mai

attractive, iar distribuția elevilor pe sexe indică faptul că un număr semnificativ mai mare de fete preferă acest nivel educațional.

Perspective și concluzii

Sistemul educațional din Republica Moldova se află într-un proces continuu de modernizare, marcat de o creștere ușoară a numărului de elevi și de îmbunătățiri ale infrastructurii tehnico-materiale. Cu toate acestea, disparitățile regionale și între mediile de rezidență reprezintă provocări semnificative care necesită soluții sustenabile. Investițiile în infrastructură și formarea cadrelor didactice sunt esențiale pentru a asigura un acces echitabil la educație de calitate și pentru a susține dezvoltarea viitoare a țării.

Motivația elevilor și rolul ei pentru creșterea performanțelor școlare

Motivația reprezintă un element esențial pentru succesul educațional al elevilor, fiind un factor determinant în vederea atingerii performanțelor școlare. Aceasta este influențată de o serie de factori interni și externi, care se combină pentru a modela atitudinile și comportamentele elevilor în raport cu învățătura. Înțelegerea acestor influențe și a interacțiunii lor poate contribui semnificativ la îmbunătățirea procesului educațional și la crearea unui mediu propice pentru dezvoltarea maximă a potențialului fiecărui elev.

interesul și satisfacția personală de a învăța, din plăcerea de a descoperi lucruri noi sau din dorința de a depăși provocările intelectuale. Aceasta este asociată cu o învățare mai profundă, durabilă și cu o mai mare implicare în activitățile educaționale. În schimb, motivația extrinsecă este determinată de factori externi, precum recompensele (note bune, premii) sau recunoașterea socială, și se concentrează mai mult pe rezultate decât pe procesul învățării în sine.

Studiile arată că elevii motivați intrinsec au o abordare mai efici-

entă a învățării și o atitudine mai pozitivă față de școală, fiind dispuși să depună eforturi considerabile în fața dificultăților. Ei sunt mai capabili să își autoregleze activitățile de învățare și să se adapteze la cerințele educaționale.

Recompense, mediu și susținere

Factorii externi, cum ar fi recompensele sau evaluările, pot influența semnificativ motivația elevilor, dar este esențial ca aceștia să fie utilizați cu discernământ. Deși recompensele externe pot stimula performanțele pe termen scurt, un exces de dependență față de acestea poate duce la o motivație superficială, axată doar pe obținerea unui rezultat final. În schimb, un mediu educațional stimulant, care promovează învățarea activă și autonomia, poate transforma aceste stimulente externe într-o sursă de motivație intrinsecă.

În acest context, rolul cadrelor didactice și al instituțiilor educaționale este esențial. Un climat școlar pozitiv, în care elevii se simt sprijiniți și încurajați, po-

te crește semnificativ motivația acestora. Profesorii care adoptă o abordare bazată pe un „mindset de creștere” – unde eșecurile sunt privite ca oportunități de învățare, nu ca obstacole – pot contribui la dezvoltarea unei motivații pe termen lung.

Impactul relațiilor sociale și al feedbackului

Un factor adesea subestimat în motivația elevilor este relația acestora cu profesorii și colegii. Feedbackul constructiv, susținerea emoțională și recunoașterea meritelor pot întări motivația elevilor de a continua să învețe și să se depășească pe sine. În acest sens, un mediu de învățare colaborativ, în care elevii se simt în siguranță și respectați, poate spori angajamentul lor față de învățătura oferită.

Sprijinul din partea părinților este, de asemenea, un factor cheie. Elevii care beneficiază de susținere constantă și încurajare din partea familiei sunt mai predispuși să dezvolte o motivație intrinsecă solidă, care îi ajută să facă față provocărilor

educaționale. Implicarea părinților în educația copiilor lor, prin crearea unui mediu de învățare favorabil și prin consolidarea valorii educației, are un impact considerabil asupra performanțelor elevilor.

Concluzii

Motivația în învățare reprezintă o combinație complexă de factori interni și externi, fiecare având un rol important în ceea ce ține de formarea atitudinilor și comportamentelor elevilor. În timp ce motivația intrinsecă este esențială pentru o învățare durabilă și profundă, factorii externi, precum recompensele sau susținerea socială, pot juca un rol determinant pentru stimularea acestui proces.

Crearea unui mediu educațional care susține dezvoltarea unei motivații autentice, prin promovarea învățării active, a autonomiei și a sprijinului emoțional, poate contribui semnificativ la succesul elevilor. Prin înțelegerea și gestionarea adecvată a motivației, putem sprijini dezvoltarea unor tineri capabili să învețe din plăcere și să-și atingă potențialul maxim.

Reformă în sistemul de admitere la Universitățile din Finlanda

Finlanda va implementa, începând din anul 2025, o reformă semnificativă în procesul de admitere la instituțiile de învățământ superior, având ca scop facilitarea accesului la studii universitare pentru tinerii din întreaga țară. Potrivit unei prezentări publicate pe platforma europeană Eurydice, noile reglementări vor introduce examene comune pentru admiterea la mai multe universități, reducând considerabil numărul acestora și simplificând procesul pentru candidați.

la examenul de final de liceu. Totuși, există și o categorie de absolvenți de liceu care trebuie să susțină examene de admitere pentru a evalua pregătirea academică generală și competențele specifice domeniilor dorite. Cu toate acestea, reforma propusă va reduce semnificativ

numărul acestor examene, care vor scădea de la 120 la doar 9, combinând mai multe domenii de studiu într-un singur examen comun.

O componentă importantă a noii reglementări este faptul că examenele comune vor fi organizate astfel încât să se evite suprapune-

rea acestora, ceea ce va permite candidaților să susțină mai multe examene de admitere pentru diferite programe de studii. Mai mult, examenul de final de liceu să fie disponibil pentru toți candidații înainte de susținerea examenului de admitere, eliminând nevoia de a se pregăti pentru evaluare dacă nu este necesar acest lucru.

În ceea ce privește pregătirea pentru examene, reforma prevede o reducere considerabilă a materialelor de studiu, scopul fiind acela de a face procesul mai accesibil și mai puțin stresant pentru candidați. Noile examene vor consta într-o secțiune comună, care va evalua pregătirea academică generală a candidaților și competențele relevante pentru domeniile de studiu vizate, urmată de o secțiune specifi-

că fiecărui domeniu de studiu, pentru a testa abilitățile și competențele ce aparțin fiecărei discipline.

Această reformă nu va afecta testele de aptitudini, cum ar fi cele necesare pentru programele de formare a profesorilor, care vor rămâne separate. Schimbările propuse se bazează pe o practică existentă în domeniul precum ingineria sau educația, unde examenele comune au demonstrat eficiență și au fost apreciate atât de candidați, cât și de Universități.

Prin aceste modificări, Finlanda urmărește să reducă dificultățile întâmpinate de candidați în procesul de admitere și să le ofere mai multe oportunități de înscriere pentru diverse programe de studii universitare. Reforma are ca obiectiv final un sistem de admitere mai flexibil, care să răspundă nevoilor actuale ale studenților și să contribuie la accesibilitatea învățământului superior.

În prezent, majoritatea studenților din Finlanda sunt admiși la facultate în baza dosarului, care include rezultatele obținute

Lansarea pilotării platformei Langly în 40 de școli din R. Moldova

Ministerul Educației și Cercetării, în colaborare cu Langly Oxford English și Proiectul Tehnologiile Viitorului, finanțat de USAID, Suedia și Marea Britanie, a demarat un proiect de pilotare ce vizează implementarea platformei Langly în 40 de școli din Republica Moldova. Inițiativa urmărește transformarea modului de predare și învățare a limbii engleze, printr-o soluție inovatoare și adaptată nevoilor educaționale moderne.

Evenimentul de lansare a avut loc într-o sesiune special dedicată acestui lucru la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău în cadrul „Clasei Viitorului”, unde profesorii implicați în buna desfășurare a evenimentului au participat la sesiuni practice pentru a se familiariza cu platforma Langly. Activitățile au inclus instruirea despre funcționalitățile aplicației, crearea de planuri de lecție integrate și posibilitatea de a experimenta platforma din perspectiva unui elev, pentru a înțelege mai bine experiența utilizatorului final. ctul va implica 50 de profesori care vor pilota

utilizarea platformei în al doilea semestru al anului școlar 2024-2025. În această perioadă, cadrele didactice vor beneficia de mentorat personalizat din partea experților, sesiuni săptămânale de schimb de experiență și resurse suplimentare pentru integrarea eficientă a platformei în cadrul lecțiilor.

La finalul pilotării, cei mai activi profesori și elevi se vor învrednici de premii, iar rezultatele proiectului, inclusiv bunele practici și lecțiile învățate, vor fi publicate pentru a sprijini profesorii și școlile din comunitatea educațională.

Împătimiți de opera eminesciană

Anul 2025 a fost declarat al lui Mihai Eminescu. Acest minunat lucru a fost prilejuit de împlinirea a 175 de ani de la nașterea poetului național, considerat unul dintre cei mai străluciți exponenți ai literaturii române și universale. Iar la 13 ianuarie curent, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” (CAIME) a împlinit 25 de ani de activitate, desfășurând cu această ocazie Zilele Mihai Eminescu (13-15 ianuarie). Toată lumea cunoaște că pe 15 ianuarie aniversăm nașterea Geniului Neamului Românesc, data respectivă fiind declarată în acest an Ziua Culturii Naționale. În această zi, tradițional, mai mulți ani la rând, se desfășoară Inițiativa Comunitară de Lectură Publică „Citim Eminescu”, care în 2025 a ajuns la ediția a XI-a, purtând genericul „Eminescu în gând și-n cânt”.

Am dat startul zilei de 15 ianuarie cu tradiționala depunere de flori, la care Elena Dabija, directoarea Centrului, împreună cu un grup de elevi de la Instituția Publică Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” din Chișinău, însoții de bibliotecara Aculina Golovatenco, au cinstit memoria poetului, închinându-se și depunând flori la bustul dedicat lui din scuarul Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu”. Ei au fost urmați de micuții de la Grădinița Privată „Alba ca Zăpada” din capitală și de alți admiratori ai poetului.

Maratonul literar a demarat cu salutul Elenei Dabija, care le-a prezentat celor prezenți publicații valoroase ce au îmbogățit colecția CAIME și a dat citirii poezia „Ce e amor?”. În continuare, maratonul a fost moderat cu incusință de Traian Vasilcău, scriitor, diacon, cercetător la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”.

Opera „Lucașfărului” în această zi a fost citită, recitată, cântată, înscenată, în limbile română, rusă, engleză, franceză, germană și italiană. Din partea Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”, cu multă dăruire s-au implicat împreună cu cititorii lor filialele „Ștefan cel Mare”, „Maramureș”, „Valentin Ignatenco”, „Nicolae Titulescu”, „Alba Iulia”, „Traian”, „Mihail Lomonosov”, Biblioteca Centrală, „Codru”, „Transilvania”, „Târgoviște” și „Ițic Mangher”.

La eveniment au participat elevi de la diferite instituții de învățământ din Chișinău, cum ar fi liceele „Mihai Eminescu”, „Nicolae Iorga”, „Liviu Rebreanu”, „Elena Alistar”, „Gloria”, „Traian”, „Iulia Hasdeu”, „Spiru Haret”, „Pro Succes”, „Gaudeamus”, „Mihail Kogălniceanu”,

„Dante Alighieri”, „Ion Creangă”, Școala de Arte „Alexei Stârcea”, gimnaziile „Galata”, „Adrian Păunescu”, nr. 49, grădinițele de copii nr. 40, nr. 139 „Universul copiilor”, „Alba ca Zăpada”, „FasTracKids”, Școala Primară „Spiridon Vangheli”, Școala Primară-Grădiniță nr. 88, Colegiul „Alexei Mateevici” și Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale.

Împătimiți de opera eminesciană și dornici de a se manifesta în fața numerosului public au venit mai mulți eminesceni. Astfel, Ștefan Sofronovici, poet și cercetător la CAIME, a recitat poeziile „Rugăciune”, „Dintre sute de catarge”, „Atât de fragedă”, „Și dacă”, „Peste vărfuri” și mai multe strofe din poemul „Lucașfărul”, iar din creația proprie a declamat acrostihul „EMINESCU” și poezia „Urare Anului Eminescu”.

La rândul său, Vasile Șoimaru, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, cunoscut prin crearea albumului fotografic „Românii din jurul României”, a mărturisit că în anul consacrat marelui poet va publica un nou album, intitulat „Pe urmele lui Eminescu”. Apoi Vasile Fotescu, profesor la AMTAP, care ne-a susținut și în acest an la coloana sonoră a maratonului, a cântat două melodii pe versurile lui Mihai Eminescu.

Șirul magnific la versificatorilor și-a găsit o frumoasă continuitate în Grigore Fonaru, profesor la Liceul „Alexei Stârcea”, care a declamat admirabil un fragment din Scrisoarea III. Și Poetul Petru Hasnaș a recitat mai multe poezii eminesciene și a citit câteva dedicații adresate marelui poet. Actorul Sandu Aristid Cupcea a recitat cu patos mai multe creații eminesciene, impresionând publicul cu fragmentul din „Scrisoarea III”. Iar Alexei Mereuță, călugăr revenit de pe Muntele Athos (Grecia), a vorbit despre moștenirea culturală și religioasă pe care ne-a lăsat-o Mihai Eminescu, dedicându-i și el o poezie proprie.

După care, Iacob Kerner, matematician împătimit de opera lui Eminescu, a recitat mai multe versuri ale „Geniului literaturii românești” și poezia „La steaua”, tradusă de el în limba rusă. Rodica Plamadeala, învățătoare de clase primare la Școala Primară „Spiridon Vangheli”, a citit poezia-dedicație „Demult nu l-am

visat pe Eminescu”, scrisă de Nicolae Dabija. Ecaterina Iurcu-Urătu, scriitoare, a recitat de asemenea poezii eminesciene și dedicații. Și Natalia Țurcan, cititoare fidelă, a citit un fragment din Scrisoarea III. A încheiat această minunată și rodnică zi scriitoarea Miroslava Metleava, doctor în filologie, care a citit un fragment din poemul „Lucașfărul” în limba rusă, tradus de ea. După părerea academicianului Mihai Cimpoi, dumneaei a tradus cel mai bine în limba rusă capodopera poetului Mihai Eminescu, dând dovadă de o măiestrie fără egal.

Ca și în anii precedenți, am reușit să întrunim chișinăuienii din toate sectoarele municipiului. Evenimentul a fost planificat și dirijat de subsemnata, primind o mână de ajutor inestimabil din partea colegilor responsabili de monitorizarea fotografică și video, Nadejda Cojocaru, Rodica Cîrja, Olivia Cebanu, Alexandru Căciș, Vera Sirbu, Olesia Bobotrîn, iar la pupitrul tehnic ne-au ajutat voluntarii Vasile Fotescu, profesor, și Boris Bobotrîn.

Totodată, locuitorii sectorului Botani- ca au avut în această zi parte de revelații eminesciene și din stradă, grație tehnicii oferite de Pretură, care a pus la dispoziția orașenilor microfoane și aparatură pentru sonorizare. Din an în an, tot mai mult ne convingem de adevărul slovelor eminesciene, „Al meu nume o să-l poarte, secolii din gură-n gură...”. Începând cu ora 10:00 au continuat să vină rând pe rând, până la orele 18:00, grupuri de împătimiți admiratori ai creației Maestrului, care au contribuit astfel la promovarea operei sale și au făcut ca această zi să devină una cu adevărat memorabilă.

Multe și frumoase momente ne-au dăruit toți cei peste 800 de participanți. A fost o zi reușită, o zi în care au domnit cartea și creația eminesciană, ca și emoțiile sincere de calitate, datorite din suflet de fiecare care a pășit pragul acestui eveniment cultural de omagiere. În final vom remarca că Poetul-nepereche Mihai Eminescu a cucerit inimile a milioane de cititori de pe glob și rămâne în top-3 cei mai citiți și accesați pe net autori din lume.

Natalia CORGHENEA,
șef serviciu CAIME

Demnitatea umană și siguranța antitrafic – valori ale drepturilor omului

Un atelier de lucru axat pe tematica demnității și siguranței umane ca valori ale drepturilor omului a fost organizat la Colegiul Național de Comerț (CNC) al Academiei de Studii Economice din Moldova (ASEM). Evenimentul a avut loc în contextul Campaniei naționale a Zilelor Europene privind lupta împotriva traficului de ființe umane, fiind moderat de profesoara Oxana Sadovici, cu participarea elevilor grupelor COM-241, COM-242 și MK-231.

lumea întreagă sunt traficate, fiind tranzitate peste hotarele țării lor de origine; aceste cifre nu includ persoanele traficate în interiorul statelor, număr care poate atinge cote de milioane. În jur de 70% din cei traficați sunt femei și fete, care în marea lor majoritate sunt impuse să practice prostituția, iar aproximativ 50% din numărul total al persoanelor traficate sunt minori exploatați sexual sau impuși să presteze o muncă silită, sau de la care sunt prelevate organe biologice.

Republica Moldova rămâne a fi o țară de origine în acest sens (de tranzit), iar forma predominantă de exploatare a victimelor traficului de ființe umane o constituie exploatarea prin muncă. Metodele de controlare a victimelor în faza de exploatare au rămas neschimbate de-a lungul multor ani, cele mai des folosite tehnici fiind datoria financiară fictivă, sechestrarea actelor de identitate, aplicarea violenței și amenințarea cu violență a victimei sau a familiei, amenințarea predării către autoritățile țării în care se află victima în cazul șederii ilegale.

Semne directe ale traficului de ființe umane

Traficul de ființe umane de regulă nu poate fi realizat fără existența unor activități simptomatice, caracteristice acestui fenomen pe cât de regretabil, pe atât de periculos. Anume asupra acestor semne specifice li s-a atras atenția participanților la atelierul de lucru. Este vorba de **recrutare**, care presupune atragerea persoanei într-o situație de trafic prin oferte de studii sau locuri de muncă, prin încheierea căsătoriilor fictive etc. La rândul său, **transportarea** se referă la deplasarea persoanei peste hotare, pe jos sau prin utilizarea diferitelor mijloace de transport, adeseori fiind folosite căile ilegale de acces (păduri, trecerea prin inot a râurilor etc.). Fenomenul **transferului** reprezintă transmiterea victimei unei alte persoane prin vânzare-cumpărare, schimb, arendă, transmiterea în contul unei datorii, dăruire sau prin alte tipuri de tranzacții ilegale, cu sau fără răscumpărare. **Adăpostirea** presupune plasarea victimei într-un loc ascuns pentru a nu fi descoperită de reprezentanții orga-

nelor de poliție sau de o persoană terță, capabilă să denunțe traficanții.

De asemenea, în astfel de cazuri se utilizează pe larg metode ilicite precum: **Amenințarea și aplicarea violenței fizice sau psihice; confiscarea documentelor** (sustragerea de la victimă a pașaportului, permisului de ședere, actelor de identitate ș.a.); **ținerea forțată a victimei** în stare de servitute în scopul achitării unei datorii prestabilite nejustificat (presupune situația în care

victima este lipsită de libertate ori este ținută în stare de ostatic până la momentul achitării de ea sau de o persoană terță a unei datorii reale sau fictive); **îngrădirea la libera circulație** (victima este privată de libertatea deplasării sau i se permite să circule doar în perimetrul unei zone restrânse). Iar **amenințarea cu predarea către autorități** se aplică de obicei față de migranții ilegali.

În cadrul activității extracurriculare, elevii au fost îndemnați ca în cazul în care vor fi martori sau victime ce s-au pomenit în una din situațiile expuse mai sus – ori vor cunoaște persoane care pot fi identificate drept victime ale traficului de ființe umane – să semnaleze neîntârziat autoritățile locale de poliție ori misiunile diplomatice și consulare ale Republicii Moldova. În plus, copiii au primit pliante și broșuri informative despre felurile posibilități de a rezolva problemele în cauză.

Este de menționat că încetinirea creșterii economice în urma pandemiei de COVID-19, digitalizarea sporită a societății și agresiunea militară a Rusiei împotriva Ucrainei au creat noi oportunități pentru traficanți de a exploata situația vulnerabilă a diferitelor persoane și de a obține de pe urma acestui fapt câștiguri financiare. Așa că este necesar să dăm dovadă de intoleranță totală față de utilizatorii serviciilor bazate pe exploatare, pentru a contribui la protecția cetățenilor, în special, și a societății în general.

Oxana SADOVICI,
profesoară de discipline economice la CNC al ASEM,
organizatoarea activității extracurriculare

Monitorizarea proceselor aferente evaluării progresului școlar al elevilor - o funcție managerială

Scoala Managerului cu tema Monitorizarea pregătirii elevilor pentru evaluările tematiche și finale, din perspectiva integrată – element al calității instituției de învățământ s-a desfășurat pe data de 16 ianuarie curent, conform planului de activitate al Direcției Învățământ General Cimișlia pentru această lună. Evenimentul a avut și un generic pe cât de sugestiv, pe atât de inspirat: Monitorizarea proceselor aferente evaluării progresului școlar al elevilor – funcție managerială!

– forme, tipuri, instrumente; Școala și cultura de învățare. De remarcat că accentul s-a pus pe monitorizarea proceselor aferente evaluării progresului școlar al elevilor ca funcție managerială de bază, precum și pe monitorizarea progresului școlar al elevilor la nivel de instituție de învățământ. De asemenea, o atenție aparte s-a acordat activității manageriale în general, care include planificarea, organizarea și realizarea acțiunilor de estimare a calității și eficacității procesului educațional în instituțiile de învățământ, dar și analizei reușitelor academice înregistrate de elevi.

Un impact deosebit de benefic realizat în cadrul atelierului a fost elaborarea de către Direcția Învățământ General Cimișlia a unui proiect al Metodologiei externe de

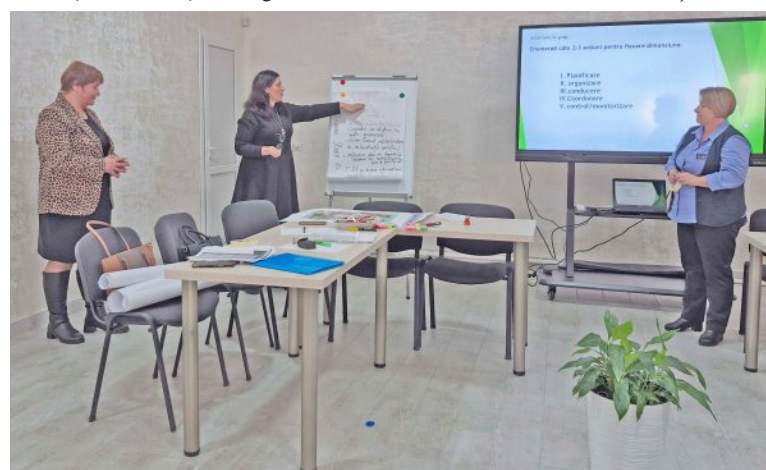
raion. Produsul final a fost structurat după cum urmează: I. Preliminarii; II. Monitorizarea: Scop, obiective și principii; III. Proceduri și instrumente de monitorizare; IV. Proceduri de raportare a rezultatelor monitorizării; V. Anexe.

La rândul său, fiecare instituție urmează să elaboreze metodologia internă și să o pună în aplicare. În plus, la acest atelier cadrele manageriale au fost îndemnate să promoveze și să asigure funcționalitatea îndelungată și competentă a procesului educațional în școala pe care o conduc, aidoma unui far luminos menit să scoată în contur cele mai înalte standarde de calitate și să vize-

ze perspectivele și viziunile de viitor. În continuare, s-au propus niște repere constituite cu adevărat în cinci piloni pentru planificarea strategică: identitate; oferta educațională; predare, învățare și evaluare; comunitate; excelența cadrului didactic. În final, șeful DÎG Cimișlia, Vasile Surdu, a mulțumit cadrelor manageriale pentru efort și implicare, iar formatoarele și managerii au intrat în posesia de certificate de participare oferite de autoritatea publică locală.

În concluzie, țin să menționez că asemenea activități ne îndeamnă și ne învață să acționăm cu un puternic sentiment de corectitudine, onestitate, responsabilitate și respect față de noi înșine, față de ceilalți și de lumea din jur. Să susținem curiozitatea naturală în comunitatea noastră de învățare, pentru a înțelege mai bine lumea și pentru a realiza idealul educațional. Să interacționăm cu compasiune într-un mediu de empatie, asumându-ne doar intenții pozitive. Să apreciem comunitatea umană și să credem în diversitate. Și nu în ultimul rând să promovăm asemenea valori general-umane precum integritatea, curiozitatea, grija față de semeni și gândirea globală!

Ludmila CASIAN,
directoare,
IP LT „Hyperion”,
Gura Galbenei, Cimișlia

Atelierul de lucru a fost ghidat de cadre manageriale și formatori, care au prezentat participanților practici utile, de o eficiență notorie în domeniu. Este vorba de Ludmila Casian, directoarea IP LT „Hyperion” din Gura Galbenei; Larisa Borodin, directoarea IP LT „Ion Creangă” din Cimișlia, Gabriela Garaba, șefa adjunctă a DÎG Cimișlia; Luminița Neteșu, șefa secției politice educaționale și management a Direcției ș.a.

Astfel, cadrele manageriale din raion au participat la o serie de activități teoretico-practice, cu următoarele tematici: Monitorizarea – funcție managerială; Monitorizarea

Recomandare de lectură: „Mai puțin decât dragostea” de Bogdan Crețu

„Mai puțin decât dragostea” de Bogdan Crețu este o poveste captivantă care îmbină ficțiunea literară cu o reflecție profundă asupra istoriei, relațiilor umane și iubirii, surprinsă în cele mai complexe și impvizibile forme ale sale.

cititoare, romanul reușește să impresioneze prin construcția narativă și prin forța imaginilor descrise. Scenele din copilăria Mariei, precum cele legate de o păpușă sau de o vrăbiuță, au un impact emoțional puternic, în timp ce cabana din Fundata, locul întâlnirii celor doi îndrăgostiți, reprezintă un spațiu paradiziac, plin de emoție și simbolism.

Stilul lui Bogdan Crețu, bogat și atent la detalii, reușește să transforme acest roman într-o explorare complexă a identității umane, a iubirii și a traumei. Deciziile și acțiunile personajelor, văzute ca parte a unui efect de domino, reflectă modul în care relațiile interumane și istoria națională se influențează reciproc.

„Mai puțin decât dragostea” este recomandat tuturor celor care caută o poveste ce depășește limitele obișnuite ale literaturii, invitând cititorii să mediteze asupra trecutului, iubirii și condiției umane. Este o carte densă, dramatică și cu un impact de neuitat.

nul un portret realist al României, acoperind perioada cuprinsă între anii 1950, cu ororile închisorilor comuniste, și până în zilele noastre. Se evidențiază ideea că torționarii rămân adesea nepedepsiți, prosperând până la sfârșitul vieții, în timp ce victimele sunt marcate definitiv, iar urmașii lor nu reușesc niciodată să își găsească echilibrul complet. Aceste perspective, împletite cu poveștile personale ale personajelor, conferă romanului tensiune și profunzime. Din perspectiva unei

Autorul, Bogdan Crețu, doctor și profesor la Facultatea de Litere a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, are o activitate literară și academică impresionantă. Fost director al Institutului de Filologie Română „A. Philippide” și redactor-șef al revistei *Timpul*, el a publicat numeroase volume remarcabile, între care se evidențiază *Inorogul la Porțile Orientului*, *Bestiarul lui Dimitrie Cantemir* și romanele *Cornul inorogului* și *Nichita*. Poetul ca și soldatul. Bogdan Crețu este, de asemenea, un contribuitor apreciat în mediul academic, cu lucrări publicate atât în România, cât și în străinătate.

Romanul „Mai puțin decât dragostea” explorează destine marcate de iubire, traume și istorie. Povestea Mariei, fiica unui fost torționar, și a lui Vlad, fiul unei victime a acestuia, oferă o perspectivă complexă asupra modului în care trecutul modelează prezentul, iar istoria comună influențează viețile individuale. Printr-o narațiune care alternează între trecut și prezent, autorul dezvăluie o realitate dominată de suferință, regăsire și consecințele ireversibile ale alegerilor făcute. Criticii literari consideră roma-

Copiii, voluntarii și antrenorii, invitați să aplice la proiectul Open Fun Football Schools

Copiii și tinerii iubitori de fotbal, dar și specialiști în domeniu, au posibilitatea să aplice până în data de 17 februarie 2025 la o nouă ediție a Proiectului Internațional Open Fun Football Schools. Până în prezent, timp de 19 ani, la proiect au participat peste 105 mii de copii, 2 900 de antrenori și 2 650 de tineri voluntari din toate regiunile Republicii Moldovei. De remarcat că acesta a fost prelungit până în anul 2028.

Protagonistii Open Fun Football Schools participă la activități organizate în spiritul incluziunii sociale, egalității de gen și protecției copilului, cu sprijinul Federației Moldovenești de Fotbal (FMF). Iar din 2024, proiectul dispune de componenta „Asigurarea cooperării intersectoriale la nivel național în domeniul prevenirii delincvenței juvenile”, coordonată

de Asociația pentru Justiție Penală Participativă (AJPP), cu obiectivul de a consolida inițiativele comunitare pentru copiii și tinerii aflați în situații de risc și/sau conflict cu legea.

În țara noastră, Proiectul internațional Open Fun Football Schools este implementat de organizația nonguvernamentală Cross Cultures Project Association (CCPA) din Copenhaga (Danemarca), cu suportul Agenției Internaționale Suedeze de Cooperare pentru Dezvoltare (SIDA), reprezentată de Ambasada Suediei în R. Moldova. În colaborare cu AJPP și CCPA, proiectul explorează un model de cooperare in-

terdisciplinar numit CSP (Cross-sector Social Prevention). Acest lucru prevede o activitate coordonată între sectoarele ce țin de educație și sport, cu implicarea autorităților sociale locale, poliției și organizațiile societății civile, în vederea prevenirii la diferite etape a comportamentului infracțional juvenil.

În calitate de subvenții pentru desfășurarea evenimentelor, fiecărui participant îi vor fi puse la dispoziție materiale metodice și echipamentul necesar pentru antrenori și copii. Cererile pentru organizarea unor Școli Deschise de Fotbal Distractiv 2025 în toate regiunile țării pot fi depuse online, accesând site-ul www.fmf.md/home/grassroots/open-fun-football-schools-51/documente-488?page=1

B. Iu.

La Băiuș au fost amenajate terenuri de joacă și de sport

Ozonă de agrement ce include un teren de joacă pentru copii și unul de sport pentru adulți a fost amenajată în comuna Băiuș, Leova, grație Programelor Naționale „Satul European”, ediția I, și „Satul European Express”. De asemenea, a fost modernizată Casa de cultură din localitate.

Valoarea totală a lucrărilor constituie peste 2,25 milioane de lei, dintre care 2,23 milioane au fost oferite de Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală, iar 20 de mii – de autoritățile publice locale. De menționat că prin proiectul de modernizare a Casei de

cultură s-a realizat pavarea terenului din jurul clădirii, plantarea unor arbori și arbuști decorativi, schimbarea acoperișului, înlocuirea geamurilor și ușilor, precum și reparația capitală a pereților interioari și exteriori.

În ceea ce ține de noul teren de agrement, acesta poate fi frecventat chiar și pe timp de iarnă, iar zona este dotată cu echipamente sportive. În plus, comuna Băiuș a fost selectată pentru un proiect și în cadrul celei de-a II-a ediții a Programului „Satul European”, ceea ce va permite amenajarea unui teren modern de fotbal. De remarcat că la Băiuș locuiesc circa 1 300 de persoane, dintre care peste 200 sunt copii.

Reporter UPP

ATENȚIE! CONCURS!

Direcția Învățământ General Cimișlia anunță concurs pentru ocuparea funcțiilor de:

- director al Instituției Publice Liceul Internat Sportiv, comuna Lipoveni, raionul Cimișlia (*anunț repetat*)
- director al Instituției Publice Școala Primară „Dimitrie Cantemir”, comuna Ialpujeni, raionul Cimișlia (*anunț repetat*)
- director al Instituției Publice Gimnaziul „Alexandru Pușkin”, orașul Cimișlia (*anunț repetat*).

Concursul se va desfășura în conformitate cu prevederile Ordinului Ministerului Educației al Republicii Moldova nr.163 din 23.03.2015 de aprobare a concursului pentru ocuparea funcțiilor de director și de director adjunct în instituțiile de învățământ general.

Data limită de depunere a Dosarului de concurs: 30 de zile calendaristice începând cu data publicării anunțului în ziarul „Univers Pedagogic pro”, pe pagina oficială web a Direcției Învățământ General Cimișlia www.dicm.md și pagina oficială web a Consiliului Raional Cimișlia www.raioncimislia.md

Adresa: or. Cimișlia, bulevardul Mihai Viteazul, nr. 44.

Telefon de contact: 067488734.

IP Gimnaziul Târnova, anunță concurs pentru ocuparea funcției vacante de **director adjunct pentru educație**.

Termenul limită de depunere a dosarelor: 24.02.2025, în sediul Gimnaziului Târnova.

Informații despre condițiile și termenul de desfășurare a concursului puteți obține la numărul de contact **060 922 729**.

Direcția Educație, Tineret și Sport a Consiliului Raional Edineț anunță prelungirea concursului prin modificarea datei-limită de depunere a documentelor pentru ocuparea următoarelor funcții vacante:

- **director al IP Liceul Teoretic „Dimitrie Cantemir” din mun. Edineț;**
- **director al IP Liceul Teoretic „Sofia Kovalevskaia” din or. Cupcini;**
- **director al IP Gimnaziul Brătușeni.**

Sursele de obținere a informațiilor cu referire la acest subiect sunt:

- pagina web a Direcției Educație, Tineret și Sport a Consiliului Raional Edineț: detsedinet.md
- nr. de telefon **0246-22097**.

Data limită de depunere a dosarelor este **30.01.2025**.

Univers Pedagogic pro

Chișinău, MD 2059, str. Doina, nr. 104, et. 2

E-mail: universs2@mail.ru, univers.pedagogic@gmail.com

Tipar: ÎSFEF „Tipografia Centrală”. Tiraj: 469 ex. Comanda nr. 1462.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

RESPONSABIL DE EDIȚIE ▶ Oxana Parașciuc

REDACTOR PRINCIPAL ▶ Iulian Bogatu

REPORTER ▶ Silvia Țurcan

CORECTOR ▶ Elvira Țăganaș-Pântea

MACHETATOR ▶ Iurie Babii

Redacția nu corespundează cu autorii, nu recenzează și nu restituie materialele necomandate. Preluarea articolelor și pozelor este posibilă doar cu acordul prealabil al redacției.

INDICE DE ABONARE LA:

„Poșta Moldovei” – PM21741

„Moldpresa Grup” SRL

Abonare online: <https://services.posta.md/abonarea2022#/publication/264>